

uit te werken ¹ Wat hield dat plan in? Er vond op de 21ste een bespreking plaats in Amsterdam ten huize van een van de invloedrijkste leden van de Radioraad, pastoor W. Nolet. Dubois kwam er voor over uit Hilversum, de Gaay Fortman en Enserinck kwamen uit Den Haag. Het was de Gaay Fortman en Nolet onbekend dat Enserinck langs dezelfde lijnen was gaan denken als Dubois. 'Het werd', schreef de Gaay Fortman enkele maanden later,

'een *dies ater*². De heer Dubois bleek zich niet alleen geheel en al geschikt te hebben in de eis van opheffing der omroepverenigingen, maar ook daarmee in te stemmen. Helaas steunde hem de heer Enserinck. Prof. Nolet en ik mochten praten wat wij wilden, beide heren waren niet ontvankelijk voor onze argumenten en het fraaiste was nog het voorwendsel: het is de eigen schuld der omroepverenigingen en de bestuursleden zijn zulke onhandelbare mensen, ongeschikt voor elke samenwerking. Het was een droeve ochtend; na afloop van de bespreking en het vertrek der beide heren zei prof. Nolet tegen mij: zij zijn beiden omgeslagen.'³

Het bericht van wat op handen was, althans dreigde, drong spoedig tot de omroepverenigingen door en de Radioraad die bij Frederiks niets kon bereiken, ging een laatste poging ondernemen om, met instemming der omroepverenigingen, een constructie te ontwerpen die men tegenover het (onbekende) plan-Dubois kon plaatsen. Dat had heel wat voeten in de aarde want nu de beslissing, naar men aannam, naderde (men wist niet dat die aan Duitse kant al genomen was), gingen Vogt en de Clercq (Avro) alsmede Speet en Dito (KRO), die laatste opgejaagd, ja gedomineerd door mr. Bosman, achter de rug van de andere omroepverenigingen om, Vogt als directeur-generaal en Bosman als algemeen secretaris van een gecentraliseerde omroep bij de Duitsers pousseren; zij schakelden daarbij de NSB in waaraan zij min of meer de belofte deden dat deze onder het nieuwe bestel eigen kwartiertjes zou mogen vullen. Die opzet wekte, zodra hij bekend werd, bij NCRV, VPRO en Vara heftige verontwaardiging; om hem te verwijderen nam de Vara Rost van Tonningen weer in de arm.

Onder pressie van de andere omroepverenigingen lieten Avro en KRO hun plan vallen, met dien verstande dat men het er wel, zij het schoorvoetend, over eens werd dat Vogt directeur-generaal van de nieuwe omroep worden moest, maar de overige functies zouden naar billijkheid aan bestuurs- en directieleden van de andere omroepverenigingen toegewezen worden.

¹ Radioraad: Notulen, 10 okt. 1940. ² zwarte dag. ³ Brief, jan.-april 1941, van B. de Gaay Fortman aan Gerbrandy, p. 25.